

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

133:4 • 2013

Jonathan Lindström får Hertig Karls pris i historia 2013

Nyköpings kommun och Sörmlands museum delar sedan 1994 varje år ut Hertig Karls pris till en, enligt prisgivarnas beslut, "historiker eller annan som, utan att göra avkall på fackmässig korrekthet, lyckats föra ut historiska kunskaper och forskningsresultat i en vidare krets så att intresset för ämnet ökat". Prissumman är på 50 000 kr vilket gör det till det största priset i historia.

Hertig Karls pris 2013 gick till Jonathan Lindström som bland annat gjort sig känd som författare till två gedigna populärvetenskapliga verk i arkeologi, *Bronsåldermordet* (2009) och *De dödas tempel* (2011), samt till ett antal böcker om historia för barn och ungdom.

I sin motivering lyfte juryn fram att Jonathan Lindström, som har varit yrkesverksam som arkeolog, genom sina populärvetenskapliga böcker både förmedlat kunskaper om forntiden och gjort läsarna bekanta med metoder och sätt att tänka som används inom den relativt svårtillgängliga vetenskapen arkeologi. Juryn uppskattade också den burleska humor som återfinns i Lindströms böcker som vänder sig till barn och unga, en humor som kan skapa lust för historisk kunskap.

Juryn 2013 bestod av professorn och idéhistorikern Roger Qvarsell från Tema Kultur och Samhälle vid Linköpings universitet, vetenskapsjournalisten och författaren John Crispinsson, professorerna i historia Kirsti Niskanen och Lars Nilsson från Historiska institutionen vid Stockholms universitet, samt undertecknad docent i historia vid samma institution och tillika ordförande för Svenska historiska föreningen.

Juryens sammansättning speglar det faktum att Nyköpings kommun och Sörmlands museum velat ha en oberoende jury samt uttryckligen bett ordförande för Svenska historiska föreningen att vara ordförande i juryn. Övriga jurymedlemmar koopteras till uppdraget som är helt ideellt och för

vilket ingen ersättning utgår. I Svenska Historiska Föreningens perspektiv är det mycket hedrande att Nyköpings kommun och Sörmlands museum visar föreningen ett sådant förtroende. Ordförandeskapet i juryn kan ses som ett led i föreningens måluppfyllelse, eftersom föreningen har som mål att uppmuntra till forskning i, och intresse för, historia.

Genealogiska Föreningens arkiv

Genealogiska Föreningen, Huvudsta, har sedan 2010 drivit ett projekt för att digitalisera och indexera arkivmaterialet kring resande förr, huvudsakligen förteckningar över utfärdade pass men även enskilda passhandlingar, gästgiveridagböcker och förteckningar över "anmälda resande". Sedan 2012 bygger föreningens medlemmar upp ett sökbart personregister länkat till de avfotograferade arkivhandlingarna. Registret är sökbart på namn, titel, datum, avreseort, destination med flera sökbegrepp och öppnar en ny källa för kartläggning av resandet förr, av olika grupper så väl som individers mobilitet. Av bevarat arkivmaterial härrör största delen från perioden 1812–1860. En ansevärd mängd källor finns också bevarade från 1700-talets senare decennier, medan det äldsta arkivmaterialet, från 1600-talets mitt och hundra år framåt, är mer sporadiskt förekommande.

Antalet poster i registret var i april 2013 ca 20 000 och i skrivande stund är antalet uppe i ca 30 000. Projektet är på väg in i en ny fas med ökad digitalisering (fotografering av originalhandlingar) och indexering, vilket gör att indexeringsstakten bör öka framöver.

Arkivet är tillgängligt via föreningens hemsida, <www.genealogi.net> och de ansvariga för projektet kan kontaktas via e-post, <inrikespass@genealogi.net>. (Projektets namn är valt för att väcka intresse, men arbetet utesluter inte utrikes pass.)

Genealogiska Föreningen grundades 1933 och är Sveriges äldsta förening för släktforskning. Föreningen är rikstäckande och huserar i Huvudsta, där man ansvarar för landets största privata bibliotek för släktforskning.

HANS HANNER

Genealogiska Föreningen, Huvudsta